

საქმე №1/4960-19

გ ა ნ ა ჩ ე ნ ი

საქართველოს სახელით

“ 17 “ დეკემბერი, 2019 წელი
თბილისი

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა
საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის
მოსამართლე **ნიკოლოზ მარსაგიშვილმა**,

თამთა გაჩეჩილაძის მდივნობით,
სახელმწიფო ბრალმდებლის - **გ**-----ის,
ბრალდებულ - **ლ**-----ის

მონაწილეობით, არსებითი განხილვის ღია სასამართლო სხდომაზე განიხილა
სისხლის სამართლის საქმე ბრალდების გამო:

ლ-----ის (დაბადებული 1-----
-----, საქართველოს მოქალაქე,
დაოჯახებული, უმაღლესი განათლებით, ნასამართ-
ლობის არმქონე, რეგისტრირებული - ქა-----
-----; ფაქტობრივად მცხოვრები - მ-----
-----)

მიმართ, რომელსაც ბრალი ედება საქართველოს
სისხლის სამართლის კოდექსის 265-ე მუხლის მე-2
ნაწილის “ა” ქვეპუნქტით გათვალისწინებული
დანაშაულის ჩადენაში.

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ - ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

2019 წლის 13 სექტემბერს, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქ-----
----- განყოფილებაში დაიწყო
გამოძიება სისხლის სამართლის №----- საქმეზე, **ლ**-----ის მიერ
ნარკოტიკული საშუალების შემცველი მცენარის უკანონო მოყვანის ფაქტზე,
საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 265-ე მუხლის პირველი ნაწილით
გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნებით.

2019 წლის 30 სექტემბერს **ლ**-----ს წარედგინა ბრალდება საქართველოს
სისხლის სამართლის კოდექსის 265-ე მუხლის მე-2 ნაწილის “ა” ქვეპუნქტით

გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის განჩინებით ბრალდებულ **ლ-----ის** მიმართ აღკვეთის ღონისძიების სახით გამოყენებულ იქნა გირაო 1000 (ათასი) ლარის ოდენობით.

ლ-----ს ბრალი ედება მასში, რომ **მან ჩაიდინა ნარკოტიკული საშუალების შემცველი მცენარის უკანონო დათესვა და მოყვანა, დიდი ოდენობით.**

ბრალდების შესახებ დადგენილებისა და სისხლის სამართლის საქმის მასალების მიხედ-ვით, **ლ-----ის** მიერ ჩადენილი ქმედება გამოიხატა შემდეგ გარემოებებში:

ლ-----მა ქ-----ში უკანონოდ დათესა და მოიყვანა ნარკოტიკული საშუალება კანაფი (მცენარე), წონით 144.35 გრამი, რომელიც 2019 წლის 13 სექტემბერს მისი საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკისას იქნა ამოღებული.

დასკვნითი სიტყვის წარდგენისას **სახელმწიფო ბრალმდებელმა - გ-----ემ** აღნიშნა, რომ ბრალდების მხარის მიერ სასამართლოში წარდგენილია დამაჯერებელი და ურთიერთშეთანხმებული მტკიცებულებების ერთობლიობა, რომლებიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს **ლ-----ისათვის** წაყენებულ ბრალდებას. აღნიშნულიდან გამომდინარე, პროკურორმა ითხოვა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 265-ე მუხლის მე-2 ნაწილის “ა” ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში ბრალდებულის დამნაშავედ ცნობა, (2019 წლის 17 დეკემბრის სასამართლო სხდომის ოქმით).

ლ-----მა წარდგენილ ბრალდებაში თავი სრულად ცნო დამნაშავედ და დასკვნითი სიტყვით გამოსვლისას ითხოვა, რომ გათვალისწინებულ იქნას მისი პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი გარემოებები, მხედველობაში იქნეს მიღებული მის მიერ დანაშაულის ჩადენის აღიარებისა და მონანიების ფაქტი, მისი პიროვნება და წარსული ცხოვრება და, გამომდინარე აქედან, დაენიშნოს მას მსუბუქი სასჯელი. ბრალდებულმა ასევე ითხოვა, რომ არ ჩამოერთვას სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება, (2019 წლის 17 დეკემბრის სასამართლო სხდომის ოქმით).

სასამართლომ შეაფასა წარმოდგენილი მტკიცებულებები და მიაჩნია, რომ **ლ-----ის** მიერ მისთვის ბრალად შერაცხული ქმედების ჩადენა, გარდა მისი აღიარებისა, უტყუარად არის დადასტურებული საქმეზე შეკრებილ და ერთმანეთთან შეთანხმებულ იმ მტკიცებულებათა ერთობლიობით, რომლებიც მხარეთა მიერ მიჩნეულია **ლ-----ის** ბრალდების დამადასტურებელ უდავო მტკიცებულებებად, კერძოდ:

- მოწმე მ----- გამოკითხვის ოქმით, (ს.ფ. 3-5);
- მოწმე გი----- გამოკითხვის ოქმით, (ს.ფ. 7-9);
- საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკის ოქმით, (ს.ფ. 11-20);
- ნარკოლოგიური ექსპერტიზის №7----- დასკვნით (ს.ფ. 42),

- ქიმიური ექსპერტიზის №4----- დასკვნით (ს.ფ. 45-49), ამოღებული ნივთიერი მტკიცებულებებით, თვით ლ-----ის გამოკითხვის ოქმებით (ს.ფ. 36-37, 53-55), რაც სხვა მტკიცებულებებსა და საპროცესო დოკუმენტებთან (იხ. საქმის მასალები) ერთობლიობაში უტყუარად ადასტურებს ლ-----ისათვის წაყენებულ ბრალდებას.

ამდენად, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-13 მუხლის საფუძველზე მტკიცებულებათა შეფასებისას სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ერთმა-ნეთთან შეჯერებული, ეჭვის გამომრიცხავი მტკიცებულებების ერთობლიობით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება ლ-----ის მიერ მისთვის ინკრიმინირებული დანაშაულის ჩადენის ფაქტი. კერძოდ, დადგენილია, რომ ლ-----მა ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 265-ე მუხლის მე-2 ნაწილის “ა” ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაული - **ნარკოტიკული საშუალების შემცველი მცენარის უკანონო დათესვა და მოყვანა, დიდი ოდენობით.**

სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 269-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი შეიძლება გამოტანილ იქნეს: ა) მოსახდელი სასჯელის დანიშვნით; ბ) სასჯელის დანიშვნით და მისი მოხდისაგან გათავისუფლებით; გ) სასჯელის დაუნიშნავად.

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2017 წლის 14 ივლისის გადაწყვეტილებით, არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 265-ე მუხლის მე-2 ნაწილის სიტყვების “ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ოთხიდან შვიდ წლამდე” ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც სასჯელის სახედ ითვალისწინებს თავისუფლების აღკვეთას “ნარკოტიკული საშუალებების, ფსიქოტროპული ნივთიერებების, პრეკურსორებისა და ნარკოლოგიური დახმარების შესახებ” საქართველოს კანონის დანართი №2-ის 73-ე პორიზონტალური გრაფით განსაზღვრული, მოსარჩელის მიერ სადავოდ გამხდარი ოდენობით (151 გრამამდე) ნარკოტიკული საშუალება - კანაფის (მცენარე) პირადი მოხმარების მიზნებისთვის უკანონოდ დათესვის, მოყვანის ან კულტივირებისთვის, საქართველოს კონსტიტუციის მე-17 მუხლის მე-2 პუნქტთან მიმართებით.

ბრალდების დადგენილებიდან არ გამომდინარეობს და არც წარმოდგენილი მტკიცებულებებითა და ინფორმაციით არის უარყოფილი ეჭვი იმის შესახებ, რომ ლ-----მა ნარკოტიკული საშუალების შემცველი მცენარე - კანაფი - უკანონოდ დათესა და მოიყვანა არა პირადი მიზნებისათვის.

ალტერნატიული სასჯელების გამოყენების კონტექსტში სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს შემდეგ გარემოებებზე:

თანამედროვე სისხლის სამართალში აღიარებული პრინციპი - „არ არის სასჯელი კანონის გარეშე“ განმტკიცებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის პირველივე მუხლით, რომლის მიხედვით „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი ადგენს სისხლის-სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საფუძველს,

განსაზღვრავს, თუ რომელი ქმედებაა დანაშაულებრივი და აწესებს შესაბამის სასჯელს ან სხვა სახის სისხლისსამართლებრივ ღონისძიებას. ამავე კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილია, რომ “სასა-მართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით.” ამდენად, სასამართლოს არ აქვს უფლება ანალოგიის წესით განსაზღვროს სასჯელი, ვინაიდან სასჯელის სახე და ზომა პირდაპირ, მკაფიოდ და ნათლად უნდა იყოს კანონში განსაზღვრული;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 55-ე მუხლის თანახმად, სასამართლოს შეუძლია დანიშნოს ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით დაწესებული სასჯელის ზომის უდაბლეს ზღვარზე ნაკლები სასჯელი ან სხვა, უფრო მსუბუქი სახის სასჯელი, თუ მხარეებს შორის დადებულია საპროცესო შეთანხმება.

კანონის ეს დანაწესი თავისთავად გამორიცხავს შესაძლებლობას, სასჯელის დანიშვნისას სასამართლომ გამოიყენოს სისხლის სამართლის კოდექსის 55-ე მუხლი, თუ მხარეთა შორის არ არის გაფორმებული საპროცესო შეთანხმება. თუმცა, საპროცესო შეთანხმების დამტკიცების საკითხის გადაწყვეტის შემთხვევაშიც, სასამართლოს არასწორად მიაჩნია ამ ნორმის გამოყენება სისხლის სამართლის კოდექსის 265-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული იმ დანაშაულის ჩადენისათვის, რომლისთვისაც, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების შესაბამისად, არ შეძლება სასჯელად თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნა, შემდეგ გარემოებათა გამო:

სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 213-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სასა-მართლო ამოწმებს საპროცესო შეთანხმებით მოთხოვნილი სასჯელის კანონიერებასა და სამართლიანობას. როგორც საპროცესო შეთანხმების გაფორმების, ისე სისხლის სამართლის კოდექსის 55-ე მუხლის გამოყენების მიზანი არის ბრალდებულის მიმართ კანონით გათვალისწინებული შეღავათის გავრცელება, რაც შესაძლოა გამოიხატოს სასჯელის ზომის უდაბლეს ზღვარზე ნაკლები სასჯელის ან სხვა, უფრო მსუბუქი სახის სასჯელის განსაზღვრაში. ვინაიდან სისხლის სამართლის კოდექსის 265-ე მუხლის მე-2 ნაწილის სანქცია არ ითვალისწინებს თავისუფლების აღკვეთის ალტერნატიულ სასჯელებს, თავისუფლების აღკვეთის გამოყენების სამართლებრივად შეუძლებლობის პირობებში სხვა, უფრო მსუბუქი სასჯელის დანიშვნა ვერ იქნება მიჩნეული ბრალდებულის მიმართ შეღავათის გავრცელებად, ხოლო კანონის ანალოგიით გამოყენება დაუშვებელია, როდესაც არსებითად უარესდება პირის სამართლებრივ მდგომარეობა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის **ბრალდებულ ლ—————ის** მიმართ გამოტანილი უნდა იქნეს გამამტყუნებელი განაჩენი სასჯელის დაუნიშნავად. ამასთან მას, როგორც ნარკოტიკული საქმიანობის ხელშემწყობს, უნდა ჩამოერთვას “ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღ-მდეგ ბრძოლის შესახებ” კანონით გათვალისწინებული უფლებები, ამავე კანონით დადგენილი ვადით.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის მე-3 ნაწილით, 258-260-ე, 269-ე, 272-274-ე, 277-279-ე, 292-293-ე მუხლებით, საქართველოს კანონით “ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ” და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. **ლ**-----**ი** ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის **265-ე მუხლის მე-2 ნაწილით** გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში, სასჯელის დაუნიშნავად;
2. **ლ**-----**ის** მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება - გირაო - გაუქმდეს;
3. “ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, **ლ**-----**ს**, როგორც ნარკოტიკული საქმიანობის ხელშემწყობს, **5 (ხუთი) წლის ვადით ჩამოერთვას**: სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება; საადვოკატო საქმიანობის უფლება; პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებაში საქმიანობის უფლება; სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში - საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება; პასიური საარჩევნო უფლება; იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება, ხოლო **10 (ათი) წლის ვადით ჩამოერთვას** საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე - აფთიაქის დაფუძნების, ხელ-მძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლება.

მითითებული შეზღუდვების მოქმედების ვადის დენა **ლ**-----**ს** დაეწყოს განაჩენის გამოცხადების მომენტიდან.

4. **ნივთიერი მტკიცებულებები** - **ლ**-----**ის** საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკისას ამოღებული მცენარე “კანაფი” და ორი ცალი სათლი ნიადაგით, რომლებიც ინახება შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქ-----
----- განყოფილებაში - განადგურდეს საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ;
5. განაჩენი კანონიერ ძალაშია გამოცხადებისთანავე და ექვემდებარება აღსრულებას;
6. განაჩენი შეიძლება გასაჩივრდეს გამოცხადებიდან 1 (ერთი) თვის ვადაში, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის მეშვეობით.

მოსამართლე:
მარსაგიშვილი

ნიკოლოზ